

2021-11-22

REMISSPROMEMORIA

FI dnr 21-23120

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning avseende IFRS 4 och IFRS 17

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår ändringar i tre olika årsredovisningsföreskrifter med anledning av att en ny internationell redovisningsstandard för försäkringsavtal, IFRS 17, kommer att ersätta den nuvarande standarden IFRS 4. Förslaget syftar till att anpassa föreskrifterna till detta.

De föreskrifter och allmänna råd som inspektionen föreslår ändringar i är

- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag,
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:27) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har undantag, och
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	4
1.4	Rättsliga förutsättningar	5
1.5	Ärendets beredning	5
2	Motivering och överväganden.....	5
2.1	Redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag	6
2.2	Dispensföreskrifterna	8
2.3	Redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag	9
2.4	Ikraftträdande	10
2.5	Ingen övergångsreglering	10
3	Förslagens konsekvenser.....	11
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	11
3.2	Konsekvenser för företagen	11
3.3	Konsekvenser för FI	14

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Finansinspektionen har meddelat tre årsredovisningsföreskrifter som innehåller bestämmelser om tillämpningen av den godkända internationella redovisningsstandarden IFRS 4 Försäkringsavtal:

- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag, (redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag).
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2011:27) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har undantag (dispensföreskrifterna).
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag).

Bestämmelserna om IFRS 4 Försäkringsavtal i de tre föreskrifterna tillämpas inom ramen för lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

De ändringar som Finansinspektionen föreslår syftar till att anpassa föreskrifterna till aktuella internationella och nationella redovisningsregler med anledning av den nya internationella redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Bestämmelserna i rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag (försäkringsredovisningsdirektivet) ligger till grund för ÅRFL, redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag och dispensföreskrifterna (se prop. 1995/96:10). ÅRFL innehåller bland annat bestämmelser om uppställningsformerna för resultat- och balansräkningen och om värdering och upplysningar om tillgångar med mera som inte avser de försäkringstekniska avsättningarna. Redovisningsföreskrifterna innehåller bestämmelser om de övriga delarna i direktivet, till exempel resultat- och balansräkningsposternas innehåll, redovisning av premier och kostnader, värderingsprinciper och redovisningsprinciper för försäkringstekniska avsättningar och förutbetalda anskaffningskostnader samt upplysningar relaterade till dessa poster.

Rådets direktiv 86/635/EEG av den 8 december 1986 om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (bankredovisningsdirektivet) ligger till grund för ÅRKL och redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag (se prop. 1995/96:10).

ÅRKL innehåller bland annat uppställningsformer för balans- och resultaträkning i kreditinstitut och värdepappersbolag och, i viss utsträckning, värdering av finansiella instrument. Redovisningsföreskrifterna innehåller bestämmelser om de övriga delarna i direktivet, till exempel om resultat- och balansräkningsposternas innehåll, värderingsprinciper och upplysningar.

Samtliga tre årsredovisningsföreskrifter innehåller bestämmelser om tillämpningen av godkända internationella redovisningsstandarder (bland annat IFRS 4 Försäkringsavtal) inom ramen för ÅRFL:s och ÅRKL:s bestämmelser.

Organisationen IASB¹ har publicerat en ny internationell redovisningsstandard för försäkringsavtal, IFRS 17 Försäkringsavtal (Insurance Contracts). Standarden är avsedd att gälla för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2023 eller senare men får tillämpas tidigare. Standarden ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal som då upphör att gälla. Ett företag som tillämpar IFRS 17 i förtid ska inte tillämpa IFRS 4.

En EU-förordning om tillämpningen av IFRS 17 har ännu inte antagits. Europeiska kommissionens målsättning är att en sådan förordning ska antas senare under hösten.

1.3 Regleringsalternativ

Syftet med de tre årsredovisningsföreskrifterna är att säkerställa att företagen håller en hög och enhetlig standard i sin externa redovisning. En hög standard i den externa redovisningen är en förutsättning för en god transparens och ett högt förtroende för företagen hos allmänheten.

Finansinspektionen föreslår i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag att företagen inte bör tillämpa IFRS 17 Försäkringsavtal. Denna ändring görs i de allmänna råden. Övriga ändringar som inspektionen föreslår i de tre årsredovisningsföreskrifterna innebär att hänvisningar till IFRS 4 tas bort eftersom de kommer att bli inaktuella. Det saknas alternativ till reglering i form av anpassning av befintliga föreskrifter och allmänna råd.

Ett alternativ till den föreslagna ändringen i de allmänna råden i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag, om tillämpningen av IFRS 17, är att Finansinspektionen meddelar föreskrifter om vilka delar av IFRS 17 som kan tillämpas inom ramen för ÅRFL. Inspektionen bedömer dock att utrymmet för att tillämpa standarden inom ramen för ÅRFL är mycket begränsat och sådana bestämmelser skulle i praktiken innebära ett i det närmaste fullständigt undantag från standarden. Alternativet skulle dessutom innebära att Finansinspektionen måste införa nya definitioner och förklara hur dessa förhåller sig till försäkringsredovisningsdirektivets och ÅRFL:s terminologi samt resultaträkningsposter och balansräkningsposter som

¹ International Accounting Standards Board.

rör försäkringsavtal. Dessutom skulle alternativet, enligt inspektionens mening, skapa problem vid tillämpning av bland annat bokföringslagen (1999:1078), årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL), försäkringsrörelselagen (2010:2043) (FRL) och lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag (LTF). Mot denna bakgrund anser Finansinspektionen att det är tillräckligt med allmänna råd om tillämpningen av IFRS 17. Detta följer också utformningen av de nuvarande redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag och dispensföreskrifterna.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Finansinspektionen har enligt 4, 5, 7 och 8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag² bemyndiganden att bland annat meddela föreskrifter om

- försäkringsföretags och tjänstepensionsföretags löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning,
- försäkringsföretags och tjänstepensionsföretags koncernredovisning,
- koncernredovisning för finansiella holdingföretag,
- ÅRFL:s tillämpning för försäkringsföretag som beviljats undantag från den lagen, samt
- kreditinstituts och värdepappersbolags löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning.

1.5 Ärendets beredning

För att bereda ärendet har Finansinspektionen använt en extern referensgrupp med representanter från berörda företag och branschorganisationer. På ett möte den 11 oktober 2021 fick referensgruppen lämna synpunkter på i förväg utskickade förslag till ändringar i de tre årsredovisningsföreskrifterna. Finansinspektionen har under det fortsatta arbetet beaktat referensgruppens synpunkter.

2 Motivering och överväganden

I detta avsnitt redogör Finansinspektionen för förslaget och de överväganden som myndigheten har gjort. Några mindre justeringar av språklig eller redaktionell karaktär föreslås också utan att det redogörs för dem nedan eftersom de inte avser att ändra något i sak.

² Enligt ÅRFL ingår även tjänstepensionsföretag i denna definition. Se 1 kap. 1 § ÅRFL.

2.1 Redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag

Definitioner

Finansinspektionen föreslår att definitionen av försäkringsavtal i 1 kap. 2 § 2 redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag tas bort och att första stycket i de allmänna råden till paragrafen tas bort. Både definitionen och de allmänna råden hänvisar till IFRS 4 som upphävs i samband med att IFRS 17 börjar gälla. Inspektionen ser inget skäl till att ha kvar en särskild definition eftersom begreppet används i ÅRFL.

Hänvisningar till IFRS 4

Finansinspektionen föreslår att hänvisningarna till IFRS 4 ska tas bort i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag eftersom standarden ska ersättas av en ny standard.

I de allmänna råden till 2 kap. punkten 4 g, som handlar om IAS 19 Ersättning till anställda, finns i andra och tredje meningarna i andra stycket hänvisningar även till IAS 32, IFRS 7 och IFRS 9 avseende egna anställda. Båda dessa meningar bör utgå ur de allmänna råden eftersom hänvisningar hänger ihop med hänvisningen till IFR 4. Förslaget utgör ingen ändring i sak.

Enligt förslaget ska inte bara hänvisningen till IFRS 4 i de allmänna råden till 4 kap. 3 § tas bort utan hela första stycket. Det innebär att hänvisningen till att definitionen av återförsäkringsavtal finns i internationella redovisningsstandarder utgår. Begreppet återförsäkringsavtal används i försäkringsredovisningsdirektivet och i FRL. En definition av återförsäkring finns i 1 kap. 9 § FRL.

I de allmänna råden till 4 kap. 6 § föreslås, utöver en strykning av hänvisningen till IFRS 4, ett nytt första stycke i vilket det anges att ett försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag får dela upp försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsandel om företaget kan värdera depositionsandelen separat. IFRS 4 innehåller en sådan bestämmelse och det är praxis bland en stor del av försäkringsföretagen att tillämpa bestämmelsen eftersom de anser att det ger en mer rättvisande bild av deras verksamhet. Finansinspektionens bedömning är att de företag som nu tillämpar bestämmelsen om uppdelning av avtal (så kallad unbundling) kan fortsätta göra det inom ramen för ÅRFL:s bestämmelser och att de allmänna råden inte innebär en ändring i sak.

Kompletterande riskupplysningar

Finansinspektionen föreslår att det ska införas en ny bestämmelse i föreskrifterna, 6 kap. 5 §, som anger att det framgår av 6 kap. 1 § ÅRFL att upplysningar ska lämnas om vissa väsentliga risker och osäkerheter som

företaget står inför. Till bestämmelsen föreslås allmänna råd som anger att företaget även bör lämna upplysningar om karaktären och omfattningen av försäkringsrisker och marknadsrisker och i vilken form dessa upplysningar bör lämnas.

Försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag ska lämna upplysningar om exponering för risker enligt 6 kap. 1 § ÅRFL som hänvisar till 6 kap. 1 § ÅRL i denna del. De risker som anges i lagen är prisrisker, kreditrisker, likviditetsrisker och kassaflödesrisker.

Enligt de nuvarande allmänna råden till 2 kap. punkten 3 g i föreskrifterna bör försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag lämna upplysningar om risker enligt IFRS 4. De risker som anges i IFRS 4 är, förutom riskerna som anges i ÅRL, även försäkringsrisk och marknadsrisk. IFRS 4 anger också i vilken form riskerna bör lämnas. Finansinspektionens uppfattning är att upplysningarna om försäkringsrisk och marknadsrisk är väsentliga för försäkringsföretags och tjänstepensionsföretags redovisning. När hänvisningen till IFRS ska tas bort bör punkten 3 g utgå. Enligt förslaget ska det dock även fortsättningsvis finnas allmänna råd i frågan. Det kan också nämnas att det redan före IFRS 4 fanns bestämmelser om riskupplysningar i redovisningsföreskrifterna³. Inspektionen gör bedömningen att förslaget inte innebär någon ändring i sak i förhållande till vad som gäller enligt IFRS 4.

Tillämpningen av IFRS 17

Finansinspektionen föreslår att det ska införas allmänna råd om att ett försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag inte bör tillämpa IFRS 17 i årsredovisningen eller koncernredovisningen.

Enligt de allmänna råden till 2 kap. redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag, punkten 1, bör företagen i årsredovisningen tillämpa godkända internationella redovisningsstandarder om inte något annat följer av lag eller annan författning eller av föreskrifterna.

Enligt Finansinspektionens bedömning är IFRS 17 inte förenlig med bestämmelserna i ÅRFL och föreskrifterna på väsentliga områden som värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar, konsolideringsfond, avsättning till säkerhetsreserv, hantering av återförsäkring, balans- och resultaträkningsposter i uppställningsformerna samt redovisning av premier och kostnader. IFRS 17 använder också en annan terminologi än den i ÅRFL och försäkringsredovisningsdirektivet. Finansinspektionen anser mot denna

³ Se till exempel 5 kap. 13 § om derivatinstrument, 14 § om riskhantering, 19 § om känslighetsanalys och 37 § om försäkringsrisker i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:13) om årsredovisning i försäkringsföretag.

bakgrund att det är motiverat att införa nya allmänna råd om att IFRS 17 inte bör tillämpas i de enskilda företagens årsredovisning.

Enligt förslaget ska motsvarande allmänna råd införas även för koncernredovisning upprättad enligt 7 kap. 1–4 §§ ÅRFL, av samma skäl som angetts beträffande årsredovisningen. De bör införas som en del av de allmänna råden till 7 kap. 5 §.

Eftersom reglerna om tillämpningen av IFRS-regelverket i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag finns i allmänna råd bör detsamma gälla reglerna om tillämpningen av IFRS 17. Detta för att reglering ska vara enhetlig i dessa delar.

Ett moderföretag som upprättar en koncernredovisning enligt 7 kap. 5 och 6 §§ ÅRFL, det vill säga enligt IAS-förordningen⁴, ska tillämpa IFRS 17. Finansinspektionen saknar bemyndigande om att meddela föreskrifter om hur IFRS 17 ska tillämpas i den delen.

2.2 Dispensföreskrifterna

Finansinspektionen föreslår att de allmänna råden till 4 kap. 5 § dispensföreskrifterna ska tas bort. Enligt dessa allmänna råd bör ett företag, som komplement till föreskrifterna, tillämpa IFRS 4 vid redovisning av de försäkringstekniska avsättningarna.

IFRS 4 innehåller inga bestämmelser om hur försäkringsskulden ska beräknas och presenteras. Finansinspektionen anser att bestämmelserna om redovisning av försäkringstekniska avsättningar i de bindande bestämmelserna är tillräckliga för de företag som får tillstånd att tillämpa dispensföreskrifterna på grund av att de driver en mycket begränsad verksamhet.

Därmed bör även hänvisningen till 1 kap. 2 § tas bort eftersom hänvisningen bara är relevant vid en tillämpning av IFRS 4.

Dessutom saknas i dag ett FFFS-nummer i de allmänna råden till 6 kap. 1 §, vilket bör rättas till.

⁴ Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder.

2.3 Redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag

Hänvisningen till IFRS 4 i 5 kap. 23 §

Finansinspektionen föreslår att hänvisningen till IFRS 4 i 5 kap. 23 § redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag ska tas bort.

Enligt 5 kap. 23 § ska ett onoterat värdepappersbolag, vars balansomslutning för de två senaste räkenskapsåren inte överstiger 1 000 prisbasbelopp enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) (cirka 45 miljoner kronor), lämna upplysningar enligt vissa uppräknade godkända internationella redovisningsstandarder. I uppräknningen ingår IFRS 4 Försäkringsavtal. Skälet till att IFRS 4 fördes in i uppräknningen var att finansiella garantiavtal under vissa förhållanden får redovisas som försäkringsavtal enligt standarden i stället för som finansiella instrument enligt IFRS 9 Finansiella instrument.

Eftersom IFRS 4 upphävs bör hänvisningen till standarden tas bort. Upplysningskraven i IFRS 17 är mycket omfattande och Finansinspektionen bedömer därför att hänvisningen till IFRS 4 inte bör ersättas med en hänvisning till IFRS 17.

Frågan om undantag från IFRS 17 i årsredovisningen

Finansinspektionens bedömning är att det inte behöver införas något undantag från IFRS 17 i redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Enligt 2 kap. 1 § redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag ska ett institut tillämpa en regel i godkända internationella redovisningsstandarder om den är förenlig med ÅRKL och föreskrifterna. Det innebär att IFRS 17 ska tillämpas av kreditinstitut och värdepappersbolag i de delar som inte strider mot ÅRKL, om Finansinspektionen inte inför ett undantag i föreskrifterna.

Kreditinstitutets verksamhet regleras i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Där framgår att kreditinstitut bara får driva finansiell verksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med den. Att ge ut försäkringsavtal, återförsäkringsavtal eller att hålla återförsäkringsavtal klassificeras i princip inte som finansiell rörelse.

Värdepappersbolagens verksamhet regleras i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Där framgår att ett värdepappersbolag endast får driva den verksamhet som värdepappersbolaget har tillstånd till. De får inte ge ut försäkringsavtal, återförsäkringsavtal eller hålla återförsäkringsavtal.

Kreditinstitut och värdepappersbolag driver generellt sett inte verksamhet som omfattas av IFRS 17. Det finns dock några få undantagssituationer när IFRS 17 kan tillämpas på verksamhet som drivs av kreditinstitut och värdepappersbolag. Det rör sig främst om utgivna finansiella garantiavtal som företag, om vissa förutsättningar är uppfyllda, kan välja att redovisa som försäkringsavtal i stället för en redovisning enligt IFRS 9. Den möjligheten finns redan i dag enligt IFRS 4 men används sällan eller aldrig. Finansinspektionen föreslår därför inget undantag från IFRS 17 i denna del.

Koncernredovisning

Finansinspektionens bedömning är att IFRS 17 inte bör leda till någon förändring i föreskrifterna när det gäller att kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa internationella redovisningsstandarder i sin koncernredovisning, oavsett om de är noterade eller onoterade.

Enligt IAS-förordningen ska företag som är noterade eller har noterade värdepapper på en reglerad marknad tillämpa internationella redovisningsstandarder när de upprättar koncernredovisning. Finansinspektionen saknar bemyndigande om att föreskriva hur IFRS 17 ska tillämpas i denna del.

Finansinspektionen har bemyndigande att reglera koncernredovisningen för onoterade kreditinstitut och värdepappersbolag. Enligt 7 kap. 2 § redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag ska alla kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpa internationella redovisningsstandarder i sin koncernredovisning, oavsett om de är noterade eller onoterade. Finansinspektionen föreslår ingen ändring i denna del. Det innebär jämförbarheten inom branschen bibehålls mellan noterade och onoterade kreditinstitut och värdepappersbolag.

2.4 Ikraftträdande

Finansinspektionen föreslår att ändringarna träder i kraft den 1 januari 2023. Det innebär att de tillämpas första gången på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2023 eller senare. Detta är i överensstämmelse med vad som gäller för den nya försäkringsstandarden IFRS 17.

Ett moderföretag som tillämpar IAS-förordningen vid upprättande av koncernredovisningen enligt 7 kap. 5 och 6 §§ ÅRFL och 7 kap. 7 och 8 §§ ÅRKL följer EU:s bestämmelser om när standarden ska börja tillämpas. När det är följer av den kommande förordningen. Om företaget väljer att tillämpa IFRS 17 i förtid i koncernredovisningen, det vill säga för räkenskapsår som inleds före den 1 januari 2023, bör de tillämpa IFRS 4 i årsredovisningarna för de enskilda företagen för detta räkenskapsår.

2.5 Ingen övergångsreglering

Finansinspektionen föreslår inga övergångsregler. Eftersom förslaget innehåller ett undantag i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och

tjänstepensionsföretag, från att tillämpa IFRS 17 i årsredovisningen och för en koncernredovisning som upprättas enligt 7 kap. 1–4 §§ ÅRFL, innebär det att IFRS 4 bör tillämpas till och med räkenskapsår som avslutas 31 december 2022 för dessa årsredovisningar och koncernredovisningar. Finansinspektionen ser inga skäl till ändrad reglering i denna del.

3 Förslagets konsekvenser

Finansinspektionen redogör nedan för de konsekvenser som de föreslagna ändringarna bedöms få för samhället, konsumenterna, företagen och myndigheten.

En beskrivning av vad inspektionen vill uppnå med regleringen och alternativa lösningar finns i avsnitt 1. Där anges också vilka normgivningsbemyndiganden som finns.

Regleringen bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Förslaget bedöms inte kräva några särskilda informationsinsatser. Tidpunkten för ikraftträdandet avgörs av en EU-förordning så som beskrivs i avsnitt 1.2 och 2.4. Finansinspektionen har i avsnitt 2.4 förtydligat vad som bör gälla vid eventuell tillämpning i förtid av IFRS 17.

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

De föreslagna ändringarna bedöms inte få några konsekvenser för konsumenter och samhälle.

3.2 Konsekvenser för företagen

Finansinspektionen bedömer att förslaget förenklar tillämpningen av de ändrade redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag, försäkringsföretag som har undantag från ÅRFL samt kreditinstitut och värdepappersbolag.

IFRS 4 Försäkringsavtal innehåller främst bestämmelser om definitioner av olika slags försäkringsavtal, uppdelning av försäkringsavtal i komponenter och upplysningar om risker.

Finansinspektionen bedömer att det inte uppstår några särskilda konsekvenser för försäkringsföretagen, tjänstepensionsföretagen, försäkringsföretagen som har undantag och värdepappersbolagen av förslaget om att ta bort inaktuella hänvisningar till IFRS 4. IFRS 4 har enbart kunnat tillämpas inom ramen för ÅRFL och ÅRKL. Finansinspektionen gör också bedömningen att borttagandet av definitionen försäkringsavtal enligt IFRS 4 inte medför några konsekvenser för försäkringsföretagen och tjänstepensionsföretagen eftersom ÅRFL, FRL och TPL reglerar denna del.

Vidare bedömer myndigheten att förslaget om att försäkringsföretagen får dela upp försäkringsavtal i försäkringsdelar och depositionsandelar är ett förtydligande och inte medför någon ändring i sak för företagen. Förslaget berör främst livförsäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som meddelar fondförsäkring.

Finansinspektionen bedömer också att förslaget om nya allmänna råd om upplysningar avseende försäkringsrisker och marknadsrisker i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag i praktiken inte innebär någon skillnad för företagen eftersom motsvarande upplysningar bör lämnas enligt IFRS 4 och lämnas i företagens årsredovisningar i dag. De risker som företagen bör upplysa om enligt IFRS 4 förekommer även i Solvens 2-regelverket och kapitalkravsregleringen för tjänstepensionsföretag.

Genom förslaget om att införa ett undantag från att tillämpa IFRS 17 i årsredovisningen för det enskilda företaget och för koncernredovisning upprättad enligt 7 kap. 1–4 §§ ÅRFL behöver företagen inte beakta standarden. Undantaget från att tillämpa IFRS 17 i årsredovisningen gäller alla företag som tillämpar redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. Undantaget från att tillämpa IFRS 17 i koncernredovisningen gäller enbart onoterade koncerner. De företag som upprättar koncernredovisning enligt 7 kap. 5 och 6 §§ ÅRFL (det vill säga enligt IAS-förordningen) ska tillämpa IFRS 17 i koncernredovisningen. Inspektionen saknar bemyndigande att meddela föreskrifter i denna del.

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag avseende mindre försäkringsföretag med en balansomslutning under 45 miljoner kronor om upplysningar enligt IFRS 4 bedöms inte få någon påverkan eftersom dessa företag bör tillämpa de föreslagna nya riskupplysningarna om försäkringsrisk och marknadsrisk som motsvarar bestämmelserna i IFRS 4. Enligt rapportering till Finansinspektionen uppgår dessa till 11 skadeförsäkringsföretag med balansomslutningar om 0,5 – 39 miljoner kronor.

Ändringen som består i att ta bort bestämmelserna om tillämpningen av IFRS 4 vid redovisning av de försäkringstekniska avsättningarna i dispensföreskrifterna bedöms inte få någon påverkan på företagen eftersom IFRS 4 inte innehåller några bestämmelser om hur försäkringsskulden ska beräknas och presenteras. Förslaget berör 69 försäkringsföretag som meddelar kreatursförsäkring och ett mindre lokalt försäkringsföretag.

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna för mindre värdepappersbolag med en balansomslutning under 45 miljoner kronor bedöms inte få någon påverkan eftersom inga av dessa företag såvitt känt av Finansinspektionen tillämpar bestämmelsen om IFRS 4 i dag. Det är ytterst få finansiella produkter som dessa företag tillhandahåller som skulle kunna

omfattas av tillämpningsområdet i IFRS 4. Rörelseregleringen och erhållna tillstånd reglerar vilka produkter värdepappersbolagen får erbjuda.

De föreslagna ändringarna bedöms inte medföra några andra konsekvenser för mindre lokalt verkande försäkringsföretag, försäkringsföreningar som har undantag och mindre värdepappersbolag än de som beskrivits ovan.

Företagens konkurrensförmåga bör inte heller påverkas eftersom de föreslagna ändringarna omfattar samtliga försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som tillämpar redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag och dispensföreskrifterna. Tillämpning av IFRS 17 lär bli en mycket begränsad företeelse bland värdepappersbolag som tillämpar redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag.

3.2.1 Berörda företag

Företagen som tillämpar redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag och redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag betraktas som stora företag enligt 1 kap. 2 § ÅRFL och 1 kap. 2 § ÅRKL.

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag berör försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. Enligt Finansinspektionens företagsregister finns det för närvarande 122 skadeförsäkringsföretag, 36 livförsäkringsföretag och 9 tjänstepensionsföretag.

Den föreslagna ändringen i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag som har undantag från ÅRFL berör försäkringsföretag med kreatursförsäkringar och försäkringsföreningar med undantag från vissa delar av FRL. Dessa uppgår till totalt 72 stycken försäkringsföretag och föreningar.

Den föreslagna ändringen i redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut och värdepappersbolag berör cirka 66 värdepappersföretag.

De föreslagna ändringarna berör inte understödsföreningarna eftersom dessa tillämpar äldre regler i ÅRFL och årsredovisningslagen (1995:1554) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens. Dessa föreskrifter är numera upphävda.

3.2.2 Kostnader för företagen

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag, försäkringsföretag som har undantag från ÅRFL samt kreditinstitut och värdepappersbolag innebär att företagen i huvudsak kommer att tillämpa samma bestämmelser som i dag, därför är det Finansinspektionens uppfattning att ändringarna inte kommer att innebära några

betydande administrativa, materiella eller finansiella kostnader för försäkringsföretagen, tjänstepensionsföretagen, försäkringsföretagen som har undantag från ÅRFL och värdepappersbolagen.

Vidare bedömer Finansinspektionen att de föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag om att ta bort bestämmelser om IFRS 4 och undantag från att tillämpa IFRS 17 kommer att ha marginell inverkan på företagets redovisning, processer och system för framtagande av redovisningsinformation. Ändringarna bör inte innebära några materiella förändringar i den information som företagen i dag behöver ange i den enskilda årsredovisningen och i koncernredovisningar enligt 7 kap. 1–4 §§ ÅRFL.

3.2.3 Konsekvenser för små företag

Ändringarna bedöms inte få några andra konsekvenser för små försäkringsföretag och värdepappersbolag än de som beskrivits ovan.

3.3 Konsekvenser för FI

Ändringarna bedöms inte få några konsekvenser för Finansinspektionen eftersom huvuddelen av ändringarna består i att ta bort inaktuella hänvisningar och göra anpassning i övrigt till gällande regelverk.

Ändringarna påverkar inte försäkringsföretagens, tjänstepensionsföretagens, kreditinstitutens och värdepappersbolagens rapportering och avgifter till Finansinspektionen. Ändringarna påverkar inte heller registreringen i institutregistret på Finansinspektionen.